

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Τα ήθη και έθιμα σε κάθε τόπο είναι διαφορετικά. Στο χωριό μας, την Μεγάλη Παναγία Χαλκιδικής, υπάρχουν πολλά, μερικά από τα οποία γίνονται μέχρι και σήμερα και άλλα έχουν χαθεί στο πέρασμα των χρόνων. Τα τρία έθιμα που θα σας περιγράψουμε παρακάτω γίνονται ακόμη.

Το πρώτο έθιμο είναι «Ο φανός». Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας οι κάτοικοι του χωριού μαζεύουν κλαδιά από το βουνό και τα συγκεντρώνουν στο προαύλιο της εκκλησίας. Την ημέρα του Μεγάλου Σαββάτου το πρωί στήνουν τρεις στύλους ανάμεσα στους οποίους τοποθετούν τα κλαδιά που συγκέντρωσαν τις προηγούμενες μέρες και βάζουν στην κορυφή μια κούκλα που παριστάνει τον Ιούδα. Το βράδυ της ίδιας ημέρας, όταν πει ο πάτερ «Χριστός Ανέστη», οι κάτοικοι μεταλαμβάνουν το Άγιο Φως και κατευθείαν δίνουν φωτιά στο φανό. Ο κόσμος μαζεύεται γύρω του και τσουγκρίζει τα αυγά του.

Το δεύτερο έθιμο είναι «Το κουρμπάνι». Μερικές φορές τον χρόνο γίνονται λειτουργίες σε δύο εκκλησάκια του χωριού μας : την Παναγούδα και την Αγία Τριάδα. Πριν αρχίσει η εκκλησία μαζεύονται κάποιοι εθελοντές και αρχίζουν να ετοιμάζουν το φαγητό που μπορεί να είναι είτε φασολάδα είτε κριθαράκι με μοσχάρι πάνω στη φωτιά. Όταν τελειώσει η εκκλησία και είναι έτοιμο, το μοιράζουν στον κόσμο και αρχίζει το γλέντι με τραγούδια και χορούς.

Έκτος από τα δύο παραπάνω έθιμα είναι και ο Άι Γιάννης που γίνεται στις 23 Ιουνίου δηλαδή τις μέρες που ανθίζει το φυτό αυτό. Το πρωί οι κάτοικοι του χωριού πηγαίνουν στο βουνό, μαζεύουν ξερά φύλλα και φτιάχνουν στεφάνια για τον Άι Γιάννη. Το απόγευμα τα βάζουν φωτιά και όλοι πηδούν από πάνω τρεις φορές και στο τέλος καίνε τα στεφάνια τους.

Για το επόμενο έθιμο χρειαστήκαμε μία ντόπια του χωριού την κ. Κατερίνα Μ. , για να μας το περιγράψει, καθώς έχει σταματήσει να γίνεται στις σημερινές εποχές.

«-Χαρήκαμε πολύ που δεχθήκατε την πρόσκλησή μας, για να μας εξηγήσετε ένα σημαντικό έθιμο που θεωρείτε ότι υπήρχε τα παλιά χρόνια.

-Εγώ σας ευχαριστώ που επιλέξατε εμένα για αυτό το θέμα. Θα ήθελα να σας μιλήσω για την «Πιπερού», ένα περίεργο έθιμο που γινόταν στα παιδικά μου χρόνια.

-Αρχικά πείτε μας για ποιον λόγο άρχισε να γίνεται αυτό το έθιμο.

-Η Πιπερού ξεκινούσε την άνοιξη καθώς δεν υπήρχαν πολλές βροχές, το νερό λιγόστευε και υπήρχε ξηρασία που δυσκόλευε τους κατοίκους στην υγεία τους και στις δουλειές τους.

-Τι προετοιμασίες κάνατε για να το ξεκινήσετε;

-Στην αρχή μαζεύονταν όλα τα παιδιά σε ένα σημείο και έκαναν ένα από αυτά «Πιπερού», δηλαδή το σκέπαζαν με πολλά φύλλα από πάνω μέχρι κάτω και τα έδεναν με σπάγκους.

-Ποια ήταν η διαδικασία για να ξεκινήσει η βροχή;

-Η «Πιπερού» με την συνοδεία των υπόλοιπων παιδιών γυρνούσε τις γειτονιές από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούσαν όλοι μαζί ένα συγκεκριμένο τραγούδι. Οι νοικοκυρές έριχναν νερό στο παιδί που ήταν τυλιγμένο με φύλλα το οποίο πηδούσε πάνω-κάτω. Μόλις τελείωνε η διαδικασία, άρχιζε να βρέχει.»

Σας ευχαριστούμε που διαθέσατε τον χρόνο σας, για να πάρετε μία γεύση από τα ήθη και έθιμα του χωριού μας.

Κατερίνα Τοπάλη

Στελίνα Σιωνίδου

ΠΗΓΗ:

Γιάννης Βουζονίκος, *Μεγάλη Παναγία – τα παλιά Ρεβενίκια*, εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2004